

Dosarul nr. 3ra-493/2023
2-22099302-01-3ra-20042023

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud.: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

23 august 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Tamara Chișca-Doneva
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de către Ecaterina Baltag,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Ecaterina Baltag împotriva Autorității Naționale de Integritate privind
anularea actului administrativ individual defavorabil,
împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 06 iulie 2022, Ecaterina Baltag a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată împotriva Autorității Naționale de Integritate prin care a solicitat anularea actului de constatare emis de Autoritatea Națională de Integritate nr. 251/21 din 10 iunie 2022.

În motivarea acțiunii a indicat că, concluziile inspectorului de integritate aferent vinovăției lui Ecaterina Baltag, în încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, manifestat prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese apărute la participarea la procedura de vot aferente adoptării deciziilor Consiliului raional Căușeni nr. 5/8 și 5/15 din 12 august 2021 „Cu privire la acordarea mijloacelor financiare”, fapt prin care a admis consumarea acestora, sunt nefondate, iar acuzarea/constatarea formulată de inspectorul de integritate, Natalia Ivanov, nu se întemeiază pe careva probe certe și concludente, iar la materialele procesului de control nu au fost anexate probe materiale care ar confirma fapta incriminată de inspectorul de integritate, ceea ce echivalează cu neîndeplinirea obligației pozitive a inspectorului de integritate de demonstrare a vinovăției lui Ecaterina Baltag.

Mai mult, concluziile inspectorului de integritate sunt construite pe anumite prezumții de îndeplinire corectă din partea Consiliului raional Căușeni a obligațiilor sale în raport cu consilierul Ecaterina Baltag, ce echivalează cu o acuzare bazată pe presupuneri, fără o verificare nemijlocită.

Prin urmare, consideră că este nejustificată concluzia inspectorului de integritate, precum că consilierul Ecaterina Baltag a cunoscut ordinea de zi a ședinței din 12 august 2021 încă de la 06 august 2021, or, în aprobarea acestei concluzii nu

există nici o dovadă, deoarece de către Consiliul raional Căușeni, prin intermediul poștei electronice au fost trimise actele pentru ședința consiliului din 12.08.2021, însă nici dintr-un act nu rezultă familia Gladenicaia Fiocla. Iar în privința acesteia a fost adoptată o decizie ad-hoc prin derogare, la votarea căruia consilierul Ecaterina Baltag nu a participat, tocmai când a aflat.

Reclamanta a mai relatat că, conform răspunsului oferit de secretarul Consiliului raional Căușeni, Oxana Gîrjev, la întocmirea procesului verbal al ședinței din 12 august 2021, la întrebarea cu nr. 5/15 din 12 august 2021, a fost admisă o eroare de numărare a voturilor, și anume pro au votat 27 de consilieri și nu 29. Fiind admis astfel faptul că consilierul Ecaterina Baltag nu a votat pentru această hotărâre, precum și faptul că la aflare ad-hoc despre un potențial conflict de interese, s-a abținut de la votare. Însă, inspectorul de integritate nu a întocmit o stenogramă a înscrisii video a ședinței consiliului din 12 august 2021, nemijlocit nu a verificat circumstanțele ședinței, s-a bazat pe unele răspunsuri a Consiliului raional Căușeni, care sunt imprecise, pe alocuri subiective de autoapărare a îndeplinirii întocmai a obligațiilor de serviciu a funcționarilor.

În această ordine de idei, reclamanta susține că actul de constatare nr. 251/21 din 10 iunie 2022, este un act care emană de la o autoritate publică dotată cu competența de a constata și de a sancționa fapte de integritate și se bucură de prezumția de legalitate, autenticitate și de veridicitate, iar constatarea și eventual sancționarea persoanei trebuie să fie susținute prin probe substanțial, din care ar rezulta cert constatarea veridică a faptei de integritate etc. Însă, reieșind din materialele cauzei și actul contestat se constată că nu au fost acumulate careva probe, ce ar dovedi cele incriminate consilierului, Ecaterina Baltag, iar cele acumulate și concluziile formulate a inspectorului de integritate sunt bazate pe unele răspunsuri necomplete și contradictorii a Consiliului raional Căușeni, bazate pe unele prezumții și presupuneri a inspectorului, care vădit nu a supus examinării circumstanțelor cauzei și în special a celor relevante nemijlocit, efectuând un control de birou, formal. Or, după natura s-a controlul efectuat de către inspectorul de integritate, se poate asimila unei acuzații de natură penală, iar persoanei supuse acestui control îi sunt garantate procedurile specifice acestei proceduri.

Astfel, reclamanta a mai notat că, inspectorul de integritate are rolul de a administra probe în ordinea prevăzută de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei acuzației incriminate. Iar simpla constatare a inspectorului de integritate nu este suficientă. Atâta timp cât faptele descrise în actul de constatare nu sunt confirmate prin alte mijloace de probă, certe, complete, administrate nemijlocit, în sensul dat pot plana o serie de dubii fiind aplicabil principiul de drept *in dubio pro reo*.

La fel, consideră reclamanta, că propriu-zis procedura de control a fost viciată de încălcarea și exercitarea contrară garanțiilor procedurale specifice unei proceduri, penale, contravenționale sau chiar de contencios administrativ, cu care este asimilat controlul efectuat de către inspectorul de integritate în prezentul caz, ori Ecaterinei Baltag nu i-a fost înaintată în mod procedural similar, acuzația incriminată, nu i-a fost făcută cunoștință cu actele acumulate, nu i-a fost oferit dreptul de a înainta obiecții, de a formula cereri etc, aspect care duce de sine stătător la nulitatea actului de constatare.

Prin hotărârea din 07 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă

acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Ecaterina Baltag împotriva Autorității Naționale de Integritate privind anularea actului de constatare nr. 251/21 din 10 iunie 2022, ca neîntemeiată.

La 23 noiembrie 2022, prin intermediul oficiului poștal, Ecaterina Baltag a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.78-79).

La 24 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia recursului depus de Ecaterina Baltag, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 83).

Prin referința depusă la 15 iunie 2023, Autoritatea Națională de Integritate a solicitat declararea inadmisibilă a cererii de recurs depusă de Ecaterina Baltag împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Ecaterina Baltag constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

Conform art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2), lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin. (2).

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 noiembrie 2022.

Din conținutul avizului de recepție a corespondenței DS8007708149AS (f.d.75), completul de judecată constată că la 15 noiembrie 2022, Ecaterina Baltag a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 07 noiembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

La 23 noiembrie 2022, Ecaterina Baltag a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal, recurs nemotivat împotriva hotărârii din 07 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 78-79).

Tot din materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că la 30 martie 2023, conform avizului de recepție a corespondenței DS8004502574AS Ecaterinei Baltag i-a fost notificată hotărârea motivată din 07 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 80).

Potrivit art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

În corespundere cu art. 97 alin. (1)-(3) din Codul administrativ, notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod.

Notificarea se face în cazurile prevăzute de lege sau prin dispoziția autorității publice.

Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

În conformitate cu art. 109 din Codul administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție.

Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Sub acest aspect completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, recepționarea hotărârii motivate din 07 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău de către Ecaterina Baltag, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act recurentului.

Prin urmare, prin prisma prevederilor art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a depune motivarea recursului și-a început curgerea din ziua imediat următoare datei notificării hotărârii motivate – 31 martie 2023 și a expirat la data de 29 aprilie 2023, însă luând în considerație prin prisma art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civilă, 29 aprilie 2023 a fost zi de sâmbătă, iar data de 01 mai 2023 zi declarată zi liberă, respectiv, ultima zi de depunere a motivării recursului a fost 02 mai 2023 (zi de marți).

Distinct acestor circumstanțe recurentul Ecaterina Baltag nu a depus cerere de recurs motivată în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii instanței de fond la 30 martie 2023.

Astfel, este în afara oricărui dubiu că, de la momentul notificării hotărârii motivate recurentul a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de dreptul său procedural și a depune motivarea recursului în interiorul termenului instituit la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

Prin urmare, completul de judecată remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea actului judecătoresc, iar Ecaterina Baltag, fiind cel interesat de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului motivat în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în caz contrar intervenind *uno ictu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza Ponomaryov contra Ucrainei, conform cărora, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. În acest caz Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la

justiție.

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Ecaterina Baltag ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Ecaterina Baltag.

În conformitate cu art. 230, art. 245, art. 246 alin. (1) și alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Ecaterina Baltag, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc